LE GEOPARK koostöökohtumine Teamsis 04.08.2026

Algus kell 10:00

Lõpp kell 10:58

Juhataja: Lääne-Harju Koostöökogu juhatuse esimees Marje Suharov

Osalejad: Käti Teär-Riisaar (Lääne-Harju vald), Maila Pardla (Lääne-Nigula vald), Ivika Uusmaa (SA Läänemaa), Karmen Paju (HEAK), Liis Ollin (Harku vald), Maarja-Eeva Lang (Saue vald), Triin Merisaar (Keila linn) , Kairi Põldsaar (Geoloogiateenistus), Kaire Luuk (Lääne-Harju Koostöökogu), Eliko Kõiv (Lääne-Harju Koostöökogu).

Loode-Eesti geopark hõlmab tervikuna või osaliselt viite omavalitsust – Harku, Saue, Lääne-Harju ja Lääne-Nigula valda ning Keila linna. Loode-Eesti geopargi maismaaosa kogupindala on 2030 km^2.

Loode-Eesti geopargi eesmärk on tagada geotoopide säilimine järeltulevatele põlvedele, avalikkusele teabe jagamine piirkonna geoloogilise ja looduskultuurilise arengu kohta, olla teadustöö baasiks erialateadlastele, jagada keskkonna- ja loodusharidust kohalikele haridusasutustele, tagada piirkonna jätkusuutlik areng.

Loode-Eesti geopargi missioon on väärtustada, kaitsta, arendada ja tutvustada Loode-Eesti geoloogilist pärandit.

Loode-Eesti geopargi visioon on olla globaalselt tunnustatud ja tuntud turismipiirkond.

Geopargi rajamine ei too piirkonna elanikele, maaomanikele ega ettevõtjatele kaasa uusi õiguslikke piiranguid ega täiendavaid kohustusi. Vastupidi, geopark loob uusi võimalusi piirkonna arenguks, toetab kestlikku ettevõtlust, suurendab piirkonna tuntust ning aitab väärtustada kohalikku loodus- ja kultuuripärandit.

Kuidas Loode-Eesti geopark piirkonda arendab?

***Loode-Eesti geopark** loob väärtust kogu piirkonnale – kohalikele elanikele, kogukondadele, ettevõtjatele, organisatsioonidele ja omavalitsustele. Geopargi eesmärk on ühendada piirkonna rikkalik geoloogiline pärand, loodus-, kultuuri- ja ajalooväärtused terviklikuks sihtkohaks, mis toetab kestlikku turismi, kohalikku ettevõtlust ja piirkondlikku arengut.*

Kõige otsesem kasu avaldub turismisektoris. Geoturismi areng suurendab külastajate arvu ning loob uusi võimalusi turismiettevõtetele, majutus- ja toitlustusasutustele, giididele, külastuskeskustele ja teistele teenusepakkujatele. Samal ajal kasvab nõudlus kohalike toodete, käsitöö, toidutootjate ning kultuuri- ja loodusturismi teenuste järele, mis aitab mitmekesistada piirkonna majandust ja luua uusi töökohti.

Loode-Eesti geopargi üks olulisemaid eesmärke on kujundada piirkonnale tugev ja selgelt eristuv identiteet. Praegu nähakse Loode-Eestit sageli Lääne- ja Põhja-Eesti kokkupuutepiirkonnana, millel puudub ühine lugu ja kaubamärk. Geopark aitab luua tervikliku identiteedi, mis põhineb piirkonna ainulaadsel geoloogial, loodusel, kultuuripärandil ja kogukondadel. See loob tugeva aluse piirkonna turundamiseks nii Eestis kui ka rahvusvaheliselt.

Ühine Loode-Eesti geopargi kaubamärk suurendab kohalike toodete ja teenuste nähtavust ning usaldusväärsust. See annab ettevõtjatele võimaluse siduda oma tegevus piirkonna väärtustega ning pakkuda külastajatele autentseid elamusi. Tugev piirkondlik identiteet aitab kasvatada nii külastajate huvi kui ka kohalike elanike uhkust oma kodukoha üle.

Loode-Eesti geopark koosneb mitmest eriilmelisest piirkonnast, millel kõigil on oma lugu ja tugevused. Ühes piirkonnas võivad keskmes olla geoloogilised vaatamisväärsused ja looduskaitse, teises pärandkultuur, rannakülade ajalugu või kohalik ettevõtlus. Just see mitmekesisus muudab geopargi atraktiivseks ning loob külastajatele võimaluse avastada Loode-Eestit erinevate teemade kaudu.

Rahvusvaheline kogemus näitab, et UNESCO üleilmsed geopargid aitavad tugevdada piirkondlikku identiteeti, edendada kestlikku turismi, toetada kohalikke ettevõtteid ning suurendada kogukondade koostööd. Loode-Eesti geopark järgib samu põhimõtteid, et kujundada piirkonnast tuntud ja hinnatud sihtkoht, kus loodus-, geo- ja kultuuripärand toetavad ühiselt kestlikku arengut ning kohalike inimeste heaolu.

Osalejad andsid ülevaate koostöökokkuleppe menetlemise seisust kohalikes omavalitsustes. Mitmes omavalitsuses on koostöökokkulepe juba allkirjastatud, teistes on antud nõusolek selle allkirjastamiseks. Harku vallas langetatakse koostöökokkuleppe allkirjastamise otsus eeldatavasti nädala jooksul.

Marje tutvustas ettepanekut korraldada koostöökokkuleppe allkirjastamine avaliku sündmusena, mida kajastaks ka meedia. Selline lähenemine aitaks tõsta Loode-Eesti geopargi tuntust juba algatusfaasis ning toetaks piirkonna positiivse kuvandi kujundamist.

Koosolekul tutvustati valmivat Loode-Eesti geopargi visuaalset identiteeti (CVI). Visuaalne identiteet pälvis osalejatelt positiivse vastuvõtu ning üldjoontes toetati selle kavandatud lahendust. Visuaalse identiteedi materjalid on lisatud käesolevale memole.

Lääne-Harju Koostöökogu eestvedamisel on hetkel töös järgmised LE geopargiga seotud projektid:

LEADER koostööprojektid

GeoEdu – rahvusvaheline koostööprojekt, mille eesmärk on arendada geoparkide keskkonna- ja loodusharidust ning suurendada teadlikkust geoloogilisest pärandist. Projekti raames valmivad neli geoloogiat tutvustavat animatsiooni, koolidele suunatud õppeprogramm ning õppematerjalid. Lisaks toimuvad rahvusvahelised õppereisid ja partneritevaheline kogemuste vahetamine.

5 Star Nature ACCESSIBLE – rahvusvahelise koostööprojekti eesmärk on arendada ligipääsetavat Loode-Eestit ning suurendada Loode-Eesti geopargi ja kohaliku toidu tuntust. Projekti raames korraldatakse ja külastatakse rahvusvahelisi õppereise, viiakse läbi õppesündmusi, koolitusi ja konverentse, arendatakse geopargi turundusmaterjale ning valmib Loode-Eesti veebilehe alla Loode-Eesti geopargi alamleht. Samuti tutvustatakse piirkonda erinevatel turundussündmustel. Projekt aitab parandada piirkonna ligipääsetavust, tugevdada rahvusvahelist koostööd ning suurendada Loode-Eesti tuntust kohalike elanike, sise- ja välisturistide seas.

KIK projekt:

Loode-Eesti geopargi teavitustegevused – projekti eesmärk on toetada Loode-Eesti geopargi loomist, suurendades teadlikkust piirkonna geoloogilisest pärandist ning edendades keskkonna- ja loodusharidust. Projekti raames valmib Loode-Eesti geopargi visuaalne identiteet (CVI) ning kujundatakse, toodetakse ja paigaldatakse viis suurt piirkonna infokaarti ja kümme väiksemat infotahvlit. Projekti lõpptähtaeg Omaosalusega projekti eelarvesse panustavad HEAK ja Eesti Geoloogiateenistus. Lisatud KIKi poolt rahastatud taotlus.

Edaspidised tegevused:

- KIKi uus taotlusvoor avaneb 25.08.2026 ning taotluste esitamise tähtaeg on 15.10.2026. Plaanis on koostöös partneritega koostada ja esitada uus projektitaotlus, et jätkata Loode-Eesti geopargi arendustegevustega.
- Eesti Geoloogiateenistus toetab Loode-Eesti geopargi omavalitsusi, kaardistades piirkonnas paiknevad geoloogilised objektid (geosite'id) ning koostades geopärandi objektide nimekirja. Nimekiri on abiks KIKi projekti sisendina.
  Koostöös LE partneritega valitakse välja infotahvlite võimalikud paigalduskohad. Asukohtade valikul arvestatakse objektide väärtust, eripära, ligipääsetavust ning maaomanike kooskõlastusi. Objektide leidmist toetab Loode-Eesti geopargi veebilehel avaldatav interaktiivne kaart.
- Järgmine koostöökohtumine toimub Teamsis **14.08.2026 kell 10.00**. Päevakorras on koostöökokkuleppe allkirjastamisega seonduv ning tekkinud küsimuste arutelu. Marje Suharov edastas kalendri kutse.
- **24.08.2026 kell 15.00** toimub Keilas Loode-Eesti geopargi koostöökokkuleppe pidulik allkirjastamine. Sündmusele kaasatakse kohalik meedia, vallalehed ja teised kommunikatsioonipartnerid.
- **21.10.2026** korraldab Eesti Geoloogiateenistus Arbaveres geoparkide seminari. Kutse saadab Kairi Põldsaar.